

Проект

Оценка и картиране на състоянието на тревните екосистеми и техните услуги в България (Д-33-90/03.09.2015)

Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство

Проектът е част от изпълнението на програма BG03 Биоразнообразие и екосистемни услуги, финансирана съвместно със средства на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (85%) и българския държавен бюджет (15%). Целта на този финансов инструмент е намаляване на икономическите и социални различия в Европейското икономическо пространство и укрепване на двустранните отношения между страните донори - Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия и България.

В рамките на Финансовия механизъм на ЕИП България получава достъп до общо 78.6 млн. евро за финансиране на проекти в приоритетни за страната ни сектори: опазване на околната среда, възобновими енергийни източници, възстановяване на културното и природно наследство, инициативи за обществено здраве, деца и младежи в риск, иновации за зелена индустрия, правосъдие и вътрешни работи.

Повече информация за финансовия механизъм можете да получите на интернет адреси: www.eeagrants.org, www.eeagrants.bg, докато повече за конкретната програма можете да научите на адреси: <http://www.moew.government.bg/?show=124> и <http://www.BG03.moew.government.bg>.

Програма BG03.02: Картиране и оценка на екосистемните услуги

Проектът ще допринесе за изпълнение на програма BG03 Биологично разнообразие и екосистеми в частност чрез оценка на състоянието и ползите от екосистемите, съставляващи част от изумителното българско биоразнообразие. Това е националният принос към достигане на целите на Стратегията на ЕС за биоразнообразието до 2020 година (<http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/brochures/2020%20Biod%20brochure%20final%20lowres.pdf>). Тя разглежда екосистемите в тяхното единство, и е в съгласие със Стратегическия план за биоразнообразието 2011-2020 на Конвенцията за биоразнообразието (<https://www.cbd.int/decision/cop/?id=12268>). Водеща политика в това отношение е оценката на екосистемните услуги, които на кратко представляват всички възможни ползи за човека, обобщени в няколко основни групи:

- **Материални услуги** – всички продукти, произхождащи от екосистемите, например храни, влакна, горива, билки и лечебни растения.
- **Регулиращи услуги** – ползите, които произтичат от способността на екосистемите да регулират важни естествени природни процеси, например пречистване на въздуха, водите и почвите, регулиране на климата, ерозията, болестите и вредителите, намаляване на щетите от природни бедствия и др.
- **Културни услуги** – нематериални ползи от екосистемите, свързани с тяхната естетичната и развлекателна стойност, духовните им характеристики, образователната им стойност, и създаване на среда за развитието на духа.
- **Поддържащи услуги** – тези ползи от функционирането на екосистемите, които създават необходимите условия, за осигуряването на всички останали, например почвообразуване.

Обхват на програмата BG03.02: Картиране и оценка на екосистемните услуги

Част от работата по създаване на Приоритетната рамка за действие за Натура 2000 (<http://www.moew.government.bg/files/file/Press/Konsultacii/2013/Oktober/NPRD.pdf>) е свързана с картиране и статистически анализ на екосистемите, опазвани в рамките на тази европейска мрежа. При сравнение с предишна информация става ясно, че съществуват редица несъответствия и неяснота или пропуски в познанията. Затова оценката на екосистемите и услугите, предлагани от тях изискват допълнителна и обхватна полева работа. За отбелязване е, че подобни мащабни изследвания извън Натура 2000 не се финансират от Европейската комисия. Програма BG03 ще осигури възможност за пълен преглед и синхронизация на информацията за тях, като по този начин ще даде възможност за създаване на единна и осъвременена карта на екосистемите. В хода на работата ще бъде осигурена и възможност за изграждане на капацитет за описване и оценка на екосистемните услуги на сред администрацията, научната общност и хората от неправителствените организации.

Проектът: Оценка и картиране на състоянието на тревните екосистеми и техните услуги в България (Д-33-90/03.09.2015)

Проектът ще допринесе за изпълнението на общите цели на програмата за пълна инвентаризация на екосистемните услуги в изпълнение на Стратегията за биоразнообразието на ЕС. Нашата задача е да опишем и оценим тревните екосистеми в България или казано по-популярно всички пасища, ливади и мери, които по предварителни предвиждания обхващат около 30% от страната. Разчитайки на натрупаните огромни масиви информация за тревните съобщества и различните животински видове свързани с тях разчитаме, че ще можем да изпълним задачата си за 13 месеца – започвайки през септември 2014 год. трябва да приключим до месец ноември 2016.

Основните цели на проекта:

Целите на проекта са да се осигури възможност да се отговаря на различни въпроси свързани с възможността за използване на тревните екосистеми, съчетано дългосрочното запазване на техния потенциал. Проектът ще предостави оригинална информация за тревните екосистеми извън мрежата Натура 2000, за тяхното разпространение, биофизични параметри и капацитет за стопанско ползване. Така директно ще допринесем за устойчивото управление на тревните екосистеми в България. Националната информационна система за биологичното разнообразие

ще бъде актуализирана със събраната информация и ще бъде надежден източник за наблюдение на промените и прилагане на адекватни природозащитни мерки.

Важна част от работата ни ще бъде свързана с повишаване на обществената информираност за ползите от екосистемните услуги и тяхната значимост за икономиката на страната. Ще организираме семинари за основните ползватели на откритите тревни съобщества – фермерите и представителите на средния и дребен хотелски и туристически бизнес. Предвиждаме и работа с институциите, отговарящи за опазването на българската природа, за да ги запознаем в детайли с прилаганата методика за оценка на екосистемите, което ще позволи систематично наблюдение на състоянието им в бъдеще.

Партньори:

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН

Мисията на Института е да работи по проблеми, свързани с теоретичните и приложни аспекти на екологията, опазването на биоразнообразието и околната среда като цяло, както и устойчивото използване на биологичните ресурси. Нашите специалисти осигуряват надеждна научна информация и оказват методическа помощ на различни държавни агенции и структури на гражданското общество. В рамките на своята компетентност институтът представлява страната на европейската научноизследователска сцена.

Приоритетните области на работа включват изучаване на структурата и функциите на биотичните съобщества; създаване научна основа за опазване на живата природа, разработване на методи за нейното устойчиво управление, оценка на екологичния риск, качеството на околната среда и въздействията върху нея; разработване на подходи и методи за оценка на биологичното разнообразие, както и системи за био-мониторинг и безопасност.

В конкретният проект Институтът е водещата организация, която ще предостави основната информация за тревните съобщества, избрани видовете животни, свързани с тях и ще доразвие и приложи методиката за тяхното описание и оценка.

Център за приложение на спътникови изображения-РЕСАК

Център РЕСАК улеснява местните, национални и международни институции и частни компании при въвеждането на дистанционни изследвания и ГИС-технологии в процеса на вземане на решения за управление на земеделските земи, както и за управление на околната среда, при земеползването, инвентаризацията на почвите и горите, водните ресурси, рисковете за околната среда, градоустройството, инфраструктурата и т.н.

Квалифицираният екип на РЕСАК включва специалисти, запознати с широк кръг от РС / ГИС приложения. Сдружението е център за високи постижения, насърчаване на методологии за изследване и развитие, иновации, разпространение на сателитни данни. Ние предлагаме консултантски услуги, образование и обучение. Нашите продукти и услуги са с добавена стойност като например обработка на изображения, ГИС Услуги, Фотограметрични услуги, Fast Track ускорените услуги.

РЕСАК ще са ангажирани с дигитализацията и геореферирането на всички данни, създаването на ГИС бази данни за да се създаде съвременна дигитална карта на тревните екосистеми в България.

Българско дружество за защита на птиците

Дружеството работи за опазване на чудния свят на дивите птици, важните за тях места и техните местообитания, заедно с опазването на биологичното разнообразие в неговото триединство от генетичен фон, видове и екосистеми. По този начин ние допринасяме към общите усилия за устойчивото използване на природните ресурси и благосъстоянието на човечеството.

Нашата визия е на един свят, където хората признават равните права на съществуване и гостоприемна среда за всички биологични видове; един свят, където използването на природните ресурси е неразделно свързано с предприемането на мерки, които да гарантират тяхното естествено възстановяване; един свят, където всички човешки общности имат равни права за използване на природните ресурси и равен достъп до услугите, предоставяни от природата.

Дружеството ще осигури информация за птиците и влечугите, свързани с тревните съобщества и ще гарантира верификацията на информацията, предоставяйки компетентен специалист по статистика.

Биосфера Консулт

Целта на консултантската компания е да подпомогне защитата на природата и устойчивото развитие чрез идентифициране подготовката, цялостното управление, изпълнение, мониторинг и оценка на одобрените предложения.

Компанията участва в разработването и предоставянето на програми за обучение и повишаване на обществената осведоменост, промоция и организиране на събитие за насърчаване на опазването на биологичното разнообразие и устойчивото използване на ресурсите. Биосфера Консулт работи за изграждане на капацитет на правителствени агенции и организации с нестопанска цел за ефективно опазване, управление и използване на биологичното разнообразие на национално, регионално и местно равнище.

Ролята на компанията в конкретния проект е да предостави информация за културните екосистемни услуги и да организира представянето на резултатите от проекта пред обществеността.

Първата среща по проекта се състоя на 17.09.2015 г. Присъстваха представители на всички партньори по проекта. На срещата бяха обсъдени целите, дейностите, очакваните резултати. Поставени бяха въпроси свързани с наличието на данни извън зоните от Натура 2000, актуалността на данните, съвместимостта на различни картни слоеве. Разпределението на дейностите по експерти и формата на първия междинен доклад също бяха предмет на обсъждане.

Контакти

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН

ИБЕИ-БАН

www.iber.bas.bg

1113 София

ул. Гагарин №2

Център за приложение на спътникови изображения-РЕСАК

RESAC

www.resac-bg.org

1463 София

ул. Цар Асен №61

Българско дружество за защита на птиците

БДЗП

www.bspb.org

1111 София

ж.к. Яворов бл.71 вх.4 ап.1

Биосфера Консулт

БИО

kiril_boriana@cablebg.net

1612 София

ж.к. Лагера бл.60 ап.70